

УДК 338.48:379.8

Покора Я.Ю., Іващенко К.Г.

**ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
РЕГІОНУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ**

Одеський національний морський університет

Pokora Y.Y., Ivashchenko K.G.

**TOURIST AND RECREATIONAL POTENTIAL
OF UKRANIAN CARPATHIANS REGION**

Odessa National Maritime University

Анотація. В роботі розглянуто туристично-рекреаційний потенціал регіону українських Карпат. Запропоновані основні напрямки туристичного розвитку Карпатського регіону.

Ключеві слова: туристично-рекреаційний потенціал, українські Карпати, український туризм.

Abstract. The article presents a tourist and recreational potential of the region Ukrainian Carpathians and considered the main directions of development of tourism in the Carpathian region.

Key words: tourist and recreational potential, Ukrainian Carpathians, ukrainian tourism.

У світі відомо, що туризм є високоприбутковою галуззю народного господарства для багатьох країн світу. На сьогодні Карпатський регіон займає перше місце в Україні за обсягом доходів від рекреаційної сфери (22% від сумарного показника по Україні), випереджаючи Причорномор'я (17%).

Можна привести багато переконливих аргументів на користь рекреаційної орієнтації перспективного розвитку регіону Українських Карпат. Але це ще не означає, що стимулюючи економічні процеси в даному напрямку, можна відразу ж досягти необхідних результатів. Для цього необхідні важливі рішення

і продумані практичні дії на протязі довгого періоду. Тому розвиток рекреації в Карпатському регіоні можна розглядати в контексті структурної перебудови його народно-господарського комплексу, в стратегічній моделі якого ця галузь повинна стати однією з домінуючих. Саме це підтверджує актуальність і важливість розвитку туризму в Українських Карпатах, зокрема міжнародного туризму, доходи від якого можуть бути значним поповненням державного бюджету України.

На сьогодні ймовірність «технологічного буму» в Україні є дуже низькою, тому продуктивність праці і конкурентоспроможність продукції ще довго залишатимуться низькими. Звідси робимо висновок, що акцент на розвитку в Карпатському регіоні промисловості навряд чи виправдає себе. Крім того, при зростанні промислового виробництва загострюватиметься екологічна ситуація. Таким чином, необхідно зробити нестандартні дії і рішення при виборі пріоритетів у видах туризму в цьому регіоні, розвиток яких забезпечив би прогресивні зміни в економічному житті.

Стратегічна мета перспективного розвитку карпатської території полягає в тому, щоб на основі оптимального використання природи, матеріально-технічних, трудових та інтелектуальних ресурсів, природного, економічного, наукового і технічного потенціалу, а також його історичних і географічних особливостей створити ефективну туристичну систему, яка забезпечить матеріальний добробут населення і екологічну безпеку Карпатського регіону.

Карпатський регіон (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька області) займає площу 56,6 тис. кв. км, де проживає 6,5 млн. чол. Це один з староосвоєних районів, розташований в західній частині України. Карпати мають потужний потенціал для розвитку різних видів туризму. Мальовничі ландшафти, рельєф створюють сприятливий фон для короткотривалого відпочинку. Карпати не мають альтернативи на Україні щодо розвитку гірськолижного спорту на рівні світових стандартів. Вигідне географічне положення.

Виняткове значення для розвитку лікувально-оздоровчого туризму мають численні родовища мінеральних вод різного складу. Найбільш відомими з них є Моршинські, Трускавецькі, Східницькі джерела Львівської області, Ужоцьке, Міжгірське, Полянське, Новополянське, Квасівське, Шаянське - Закарпатської, Шешорське - Івано-Франківської та багато інших. Розвитку даного виду туристичної діяльності сприяє також наявність родовищ лікувальних грязей та озокериту.

Серед об'єктів природно-заповідного фонду, що можуть становити інтерес для іноземних туристів, є Карпатський біосферний заповідник, національні природні парки Синевир та Ужанський Закарпатської області; Галицький, Гуцульський, Карпатський національні природні парки Івано-Франківської області; національні природні парки Яворівський та Сколівські Бескиди Львівської області, Сторожинецький дендропарк.

В регіоні знаходиться ряд археологічних пам'яток міжнародного значення - трипільські поселення на Дністрі, старослов'янські городища в Стільському, Пліснеську, Звенигороді, Василеві; залишки стародавнього Галича в Крилосі, руїни скельних фортець у Спасі, Уричі, Розгірче, Бубнищі.

Якими ж є завдання покращення туристичної бази Карпатського регіону:

- розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури;
- збільшення кількості туристів та екскурсантів;
- збільшення обсягу щорічних надходжень до міського бюджету від провадження туристичної діяльності;
- зростання рівня зайнятості населення в індустрії туризму;
- промоція туристичного потенціалу міста.

Спектр видів туризму, які можна було б успішно розвивати в регіоні Українських Карпат, дуже широкий. Справа стоїть лише за інвестиціями і зваженою рекламною політикою. Однак не варто забувати і про ті види туризму, які вимагають лише організаційних і творчих зусиль.

Сьогодні дуже популярним напрямком туризму в світі вважається екологічний туризм. Екологічний туризм може принести великий прибуток до

державного бюджету, тим більше в регіоні країни, що розвивається. На багатьох територіях регіону екологічний туризм може стати галуззю спеціалізації (наприклад, в гірських районах), представляючи конкурентоспроможну альтернативу виробничо-господарській діяльності.

Значного поширення міг би набути агротуризм, або сільський зелений туризм. Це туризм в сільській місцевості, при якому туристи під час свого відпочинку ведуть сільський спосіб життя на фермах, хуторах, селах. Розвиток агротуризму став би найбільш актуальним для регіону з великим відсотком сільських поселень.

На основі вже наявної організаційної туристської бази активний розвиток пригодницького туризму був би перспективним. Часто екотуристів захоплюють особливі визначні пам'ятки неживої природи, геоморфологічні, гідрологічні та інші об'єкти (гори і каньйони, печери, озера і річки). Тут, крім пізнавального, реалізується рекреаційний елемент екотуризму.

Таким чином, розвиток екотуризму та сільського зеленого туризму є головними перспективними напрямками туристичного бізнесу в регіоні Українських Карпат. Також варто слідкувати за міжнародними туристичними тенденціями та впроваджувати в туристичну практику різноманітні екзотичні види туризму (такі, як пригодницький чи екстремальний туризм).

Науковий керівник: к.е.н., доцент Власенко О.С.

Робота відправлена: 28.03.2017 г.

© Покора Я.Ю., Іващенко К.Г.